

VOL. 19. ÉV.

No. 17. szám.

DETROIT, MICH.

DONGÓ

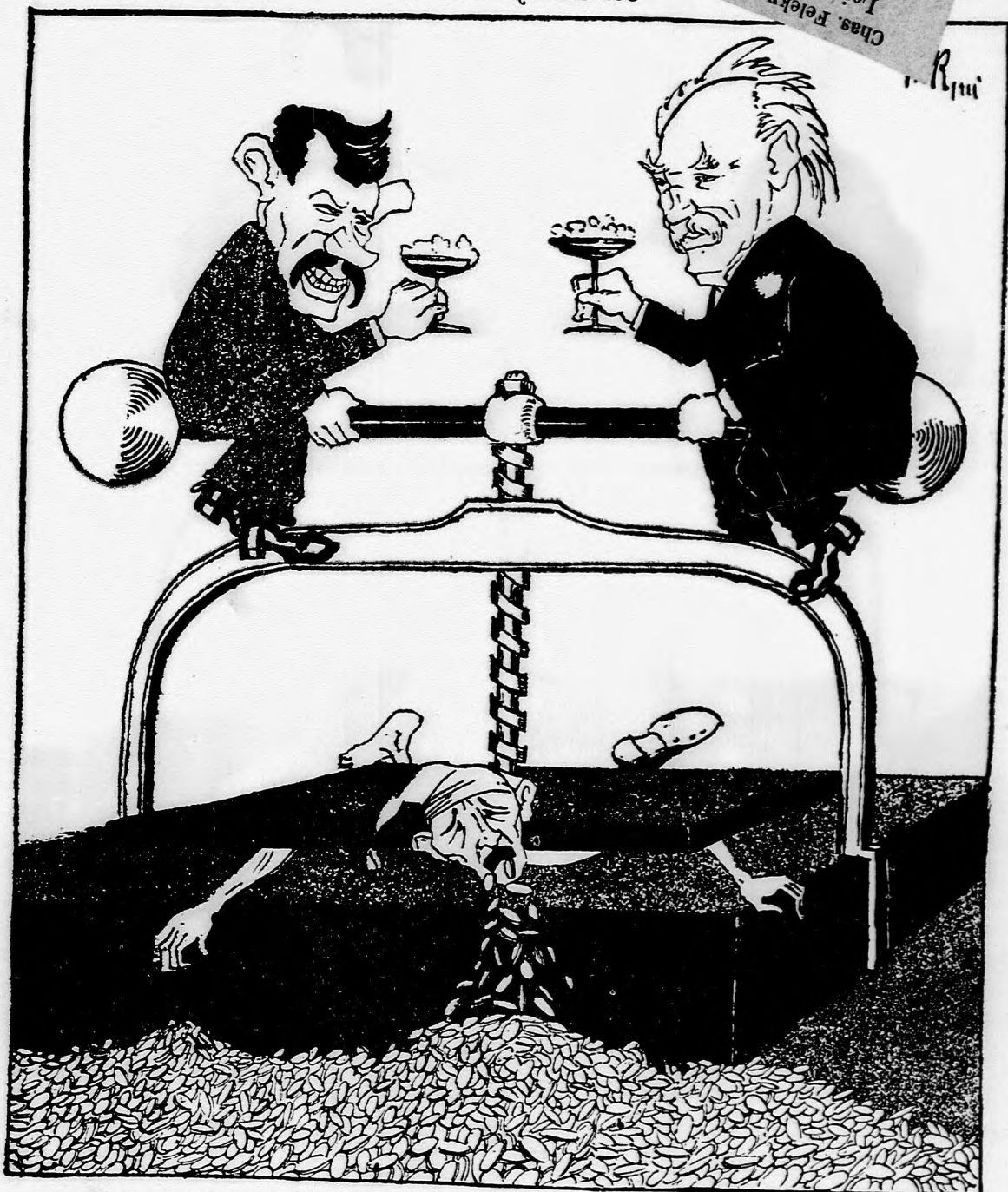

Published and distributed under permit (No. 425), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Detroit, Mich. — By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

1921 szeptember 1.

Pohárköszöntő

Chas. Fejky
Lej 21 dec 15
508 W. 14th St.

LLOYD GEORGE: Üritem poharamat az Igazságért és Szabadságért!
BRIAND: Én pedig üritem poharamat a Testvériségért és Emberszeretetért!

VEGYES HIREK

“**Lecsukták** gróf Nyári Miklóst Budapesten, mert az a vád ellene, hogy több ezer korona értékű ruhát lopott.”

Igy mondja egy magyarországi hír. Ugylátszik, hogy a gróf urak is engednek már a 48-ból.

Illinois államban rájöttek a doktorok arra, hogy egy kislánynak két gyomra van. Szent Kleofás hiszen ebben a szűk világban még egy gyomor is sok az embernek! No, meg azután mire való egy leányzónak két gyomor? Ha két nyelvről lenne szó, akkor még csak megértené az ember.

“**Kenyérbe** dagasztott esecsemő holttestet talált egy budai pék. A lelketlen anya előbb megfojtotta a esecsemőt és tésztába dagasztotta, azután sütni a pékhez vitte.”

Ezeket olvassuk egy magyarországi lapban. Panaszkodnak, hogy nincs elég kenyér Budapesten és lám még koporsóra is telik a kenyérből.

Harding elnök papája meg-nősült. Hja, ez már így van! Ha az elnökök nem, akkor legalább a papáik nősülnek újra.

A magyar nemzetgyűlésen szörnyű esatákat vivnak a mentelmi jog megsértése miatt. Az ország szénája nincs rendben, de azért mégis csak legfőbb dolog a szentes mentelmi jog. Mikor fognak már észre térni azok a szerencsétlen magyarok?!

Petár király végre beadta a kulesot. Nehezen halt meg az öreg komitási, mert nagyon nyomta a begyét egy Draga masina.

A Dongó is segíteni óhajt a munkanélküliségen és olyan embereket keres, akik hajlandók “beteg”-eket olvasni. Minden ezredik “beteg” az olvasóé, ha ugyan élél addig.

Sándor szerb trónörökösnek kiveszik a vakbelét Párisban. Miért nem ment inkább Horvátországba? Ott az egész belét kivették volna ingyen.

Élsz még hazám

Élsz még hazám!

A betegágyad még nem ravatal.

Siratgatunk,

De siralmunk még nem halotti dal.

A szemfedőd

Csak hadd teritse bus orcádra más.

Mi tudjuk, élsz!

És jönni fog egy uj feltámadás.

Nem veszhetsz el

Egy ilyen ország, ilyen gyönyörű,

Mint egy galamb,

Kit széttép vércse, héja és ölyü,

Mint sasmadár,

Kit szárnyatörten sujt le a vihar...

Nem veszhetsz el

Ily nyomorultan soha a magyar!

Ne félj hazám,

Ha kezed, lábod mind letördelik.

Koldus lehetsz,

Ha a világnak kedve így telik.

Csak a szived

Maradjon ép. S szivednek két ere:

Tisza, Duna...

Itt hajnallik rád uj lét reggele.

Voltunk mi már

Én Istenem a sirban máskor is:

S életre kelt

E nép még fölkel újra, százszor is!

Nem csüggedünk,

Ha a világ ördöggel van tele,

Szakadjon ránk

Az ég, a föld s mi harcolunk vele.

Élsz még hazám!

A betegágyad még nem ravatal.

Siratgatunk,

De siralmunk még nem halotti dal.

A szemfedőd

Csak teritse bus orcádra más,

Mi tudjuk: élsz

És jönni fog egy uj feltámadás.

BAJA MIHÁLY

W. H. SCHWARTZ Első magyar ügyvéd és hitelközjegyző
Ohio államban, 512 Society for Savings épületében, Cleveland, O.
Telefon: Cuyahoga central 3350—R.
Bell Main 5720.

SZÁLLÓIGÉK

A WOODLAWNI bodi fölesapott ágensnek és pedig hogy jól jövedelmezzen az üzlet, hát holmi pénzeszináló masinát áruló misztereket kalauzolt a faluban. Ugy vélekedett a bodi, hogy miért legyen ő továbbra is gyári munkás, mikor könnyen is kereshet pénzeszkét. Elvitte a masinásokat egy tisztos magyar házhoz és ott ugyancsak kínálhatta a pénzeszináló gépet, hogy aszongya: “J—j—jó gép, es—es—csak v—v—vigyázzon Gy—gy—gyuri bácsi!” De bizony a tisztos Gyuri bácsinak nem tetszett az üzlet, mert mind a hármukat lefűllettette és most a beaveri börtönben gondolkodhatnak a hirtelen való meggazdagodásról.

Most a környéken, ha valaki alaposan megjárja, ezt mondják róla a magyarok:

— Megjárta, mint a woodlawni bodi a pénzeszináló masinával.

Allentonban azzal mulatnak a munkanélkül levő magyarok, hogy egész nap karikát dobálnak s mikor a misziszek este hazamennek a szivarvargából, ők váltják föl a misztereket a karika dobálásban és alig várják, hogy a drótygyári “vacsmány” meggyujtsa a lámpákat és ők jobban lássák, hogy merre kell dobni a karikát.

Aki munka nélkül van, ezt mondják róla az ottani magyarok:

— Ez is karikát dobál a drótygyárnál.

Bolyongás közben

A Dongó jövő számában “Bolyongás közben” cím alatt meg fogja írni uti tapasztalatait az öreg Dongó. Minden helynek kijut majd a maga porciója, már tudniillik azoknak a helyeknek, amelyek az öreg Dongó megfordult, vagy megfordul. Elsőnek Cleveland kerül a deresre. Jó lesz figyelemmel kísérni ezeket a bolyongásokat, mert azokban megmondódik néhány igazság. De azért nem kell majd haragudni, mert “az igazmondás nem emberszólás”.

ATYÁMFIA!

Járj te úgy, mint az üstökös, ha elkivánod a Dongót ingyen!

VIDÉKI KRÓNKA

WARRENTON-ban kapott munkát két bodi, de már burdot nem tudtak kapni, mert az ottani misziszek esakis úgy fogadnak új burdost, ha az lefizeti a burd árát előre egy hónapra. A bodiknak azonban nem volt annyi pénzük, hogy ezt megtegyék s azért elhatározták, hogy betyár burdra mennek. Kibéreltek egy szobát és azt bebutorozták úgy, ahogyan telt a pénzből. Vettek egy ágyat meg belévaló springet, de matrácra már nem telt és így dróton feküdtek a bodik. Takarójuk se volt és hogy nagyon vágták őket a legyek, azon spekuláltak, hogy miként védekezzenek az ellenség ellen. Az egyik bodinak volt egy óeska esernyője, azt kinyitották és alá feküdtek. Így azután kissé megnyugodtak a legyektől. Reggel azután megkérdezte egyik a másikat: "No, hogy aludtál bodi"?! Válaszolt pedig a másik: "Finoman, akáresak egy burdos gazda"! De azért nagyon tapogatta az oldalát, mert a spring ugyancsak megnyomogatta az éjjel.

Nagy kirándulásra készülődtek egyik este a passai urak és pedig olyan számítással, hogy másnap hajnalban négy órakor indulnak, s ezért azután le se feküdtek, hanem egy vendéglőben várták a hajnalt. Közben odakerült két muzsikuskis cigány s az urak megkérték az egyiket, hogy ha tud borotválni, akkor csak rajta és

borotváija meg őket, merthogy ők nagyszerű helyre mennek halászni és így nem indulhatnak borotvátlanul. Megtörtént a borotválás és pedig egy miszisz paesmagolása mellett, de azért a kiránduló uraknak mégse volt szereneséjük, mert hal nélkül tértek haza és az volt a kifogásuk, hogy azért nem fogtak halat, mert esett az eső.

Borjas üszőt vett az egyik oakwoodi bodi, de nem sikerült a dolga, mert a kis borju hamarosan beadta a kulesot. A bodi erre elhatározta, hogy vesz valahol egy kis borjut és azt csapja a tehén alá. Került is borju, amelynek tizenhárom cent volt fontja, vagyis összesen 8 dollárt fizetett érte. Mikor hat hetes lett a borju, a bodi elhatározta, hogy eladja és nyer rajta valamit. Igen ám, de akkor már nyole centre szállt le a borju fontja s mivel a borju csak 95 fontos volt, a bodi nem nyert volna semmit. Ezért azután elhatározta, hogy jól tele-tömi korpával és úgy viszi a piacra. Sikerült is a tömés, mert 100 fontos lett a borju és a bodi örült, hogy így nem lesz ráfizetés. Igen ám, de utközben nagyon rázódott a borju a kocsin és hasmenést kapott ugyanyira, hogy a piacon már csak 90 fontot nyomott s így nyolevan cent vesztesége volt a bodinak, aki komolyan elhatározta, hogy nem vesz többé borjut nyereségre.

Detroiti dolgok

KIRÁNDULÁSRA készültek a bodik és vettek közösen egy malacot. Elhatározták, hogy másnap leölik és finom pecsenye kerül majd belőle a kirándulásra. Kötélre kötötték a malacot s odaerősítették a "sandihoz", vacsorára pedig kávé adtak neki, hogy boldog legyen a malac az utolsó éjszakán. Reggel azután megjelenték a két bodi és kimentek, hogy leölik a malacot, de nagy lett a meglepetésük, mert csak a kötél lógott a "sandi" oldalán, a malac pedig eltűnt végérvényesen. Így azután malac pecsenye nélkül esett meg a kirándulás és a bodik még most is vígan tanakodnak, hogy hová is tűnhetett el a malac?

A detroiti magyarok közül sokan nagy sport emberek és elhordogadják a jó amerikai dohányt a canadai löversenyekre, ahol azután rendesen azt nyernek, amit valamikor Bugyi a tapasztásért. Az egyik magyarra különösen is rájött a virtus és addig pártolta a lovakat, hogy jó pár ezer dollárkaja elpártolt tőle. Természetes, hogy még mindig azzal biztatja magát: majd visszasedi ő lassan az elvesztett dohányt. Pedig már végérvényesen elhegedülte David király. No, de hát a saját kárán tanul a magyar.

FÖLDIKÉM!

Olvadj el, akárcsak a koronán a festék, ha potyán olvasod a Dongót!

VIGASZTALÁS

Karcolatok, humoreszkek, elbeszélések, tudományos értekezések, versek és adomák.

A letiport Hungaria gyászoló szitytyái, s a bujdosó amerikai magyarok vigaszára írta:

Mihályi Imre (a modern Tinódy)

Ára: egy beteg dollár.

Ezen a címen adta ki legújabb könyvét Mihályi Imre. A közel négyszáz oldalra terjedő könyvben a gyarkorta használt magyar mondás szerint „van minden, mint a jó boltban.” A Dongó nem foglalkozik irodalmi kritikával s így csak azt mondhatja, hogy aki leszurja a könyvért az egy beteget, az maga kritizáljon. A könyv megrendelhető ezen a címen:

EMERY MIHÁLYI
Glenfield, New York

Tel. Princeton 2584-R.

DR. MAJOROS JÁNOS
MAGYAR FOGORVOS

8820 Buckeye Road, Cleveland, Ohio
Rendelő órák: Hétköznap délelőtt 9-től este 8 óráig. — Vasárnap 2—5 óráig

MUFFOL MISKA FŐBURDOS SZAVALATAI

A NÉMETEK kisütötték hogy águsztus első hetibe a föld belütközött egy üstökös csillagba, oszt elütötte a farkát. Hát mondok már mégis csak huncut a német, merhogya még esztet is észrevette. De mondok itt a szemembe jut a Göre Gábor bíró ur szava, hogy aszondi mégis csak lyó, hogy a zember nem asszony. De mondok még lyobb, hogy nem üstökös csillag.

Irinojsz kontriba meg a zegyik majnás pléze egy órájtos görli gyütt a zokontribul osztég a bodikra ugyan rájok gyütt a hop-páré. Házasohtattak vóna raduvéba oszt szó szerint vették hogy aszondi eladó jány, hát a zegyik 200 ötven tallért, a másik meg 3-rom százat ígért oszt a za bodi nyert, aki többet ígért. Hát minden drága a mai világba.

Ohijóba meg Bredli környékén a zegyik miszisz felcsapott a falu szájának oszt aszondik, hogy mahónap már ulyság se kell oda, mer a miszisz lyobbán tud minden ulyságot, mind a telegrájdrot. Persze a gyerekeknek csak a jó isten a dajkája, de hát aszondi a miszisz, hogy küelné a kilenc napos hideg, ha minden nap meg nem köszörülne a nyelvet.

Klevelandba meg a görlik igen olvasgatik a bibliát oszt leglyobbán teccik nekik Éva öreganyánk históriája a paradicsony kertbe. Hát aszondik, ha Éva lyárhottott civilbe, hát ők is megtehetik. De még tul is tesznek rajta, mer jügeja levél nélkül csináltatnak magokról pikcsert. Hát mondok spórolni kell ebbe a drága világba a jügeja levellel.

De nem szavazok már többet, mer még rámfogik, hogy rosszmájú vagyok oszt bánatom a fejir cselédeket. Pedig dehogy is bánatom, hiszen én nagy sujt hejezek a fejir cselédekre, hát hogy bánthanám őket.

A KUTYA ESETE

(Szomorú história)

TRENTONBAN megdöglött az egyik pap kutyája és kitétték a holttestét az utcára, de zsákban, hogy a szeméthordó ne vegye észre. A szeméthordó azonban nem jelentkezett és a kutya ott busult egész nap a zsákban. Estefelé arra ment egy tót atyafi, aki belébotlott a zsákba, s mivel puhát érzett benne, azt gondolta, hogy valamelyik mészáros kocsijáról esett le egy zsák hus. Megörült az atyafi; jó lesz ebben a szűk világban egy kis ingyenes pecsenye. Körülnézett, hogy nem látja-e valaki, azután hirtelenül vállra kapta a zsákot és loholt vele hazafelé. Otthon örömmel jelentette a miszisznek, hogy adott az istenke egy kis hust ingyen. Ráparancsolt a misziszre, hogy ne beszéljen a dologról, mert hátha megtudja majd az a mészáros, aki elvesztette a hust.

Kisütötte a tót atyafi, hogy töltött káposztát eszik egész héten. Vásárolt is két kosár káposztát s közben a talált hust zsákostól rátették a jégre. A miszisz elkészítette rangosan a káposzta leveleket és másnap reggelig állni hagyta azokat. Reggel azután levette a zsákot a jégről, kinyitotta és csaknem sóbálvány lett belőle. Kiabált is a miszterre:

— Gyere csak, mert a hus kutyává fagyott!

A miszter lélekszakadva rohant a zsákhoz és mérgesen szólt rá a misziszre:

— Igen sokáig hagytad a jégen, azért vált kutyának!

Jóraláló magyarok

A következő jóraláló magyarok szereztek előfizeteket a Dongónak:

Koleszár János Wharton, Szécskay György Pittsburgh, Naményi K. J. East Chicago, Jáger Károly Homestead, Orvecz Imre Perth Amboy, Mihók Sándor Youngstown, Kovách János St. Clairsville, Behány Antal Woodbridge, Fodor R. D. Milwaukee, Hruschka János Cennorville, Naményi B. L. Buffalo, ifj. Gazdagh Béla Expedit, Andaházy A. Sándor Chicago, Tremel István Akron.

Fogadják a Dongó köszönetét!

SZIVES TUDOMÁSUL

Pittsburgh (Pa.) és környékén Jáger Károly ur van meghatalmazva a Dongó betegeinek fölvetelére és nyugtázására.

— Nem értem, hogy miért lármáznak annyit a magyarországi zsidó-üldözések miatt, hiszen Magyarország teljesen zsidóvá lett.

— Hogyan?

— Hát ugy, hogy a nagyhatalmi sakterek — körülmélték.

Clevelandban az öreg Laczkót
Jól ismeri minden magyar:
Keresse föl "dráj szalonját",
Ki "száraz" sört inni akar.
Kufferját is elmuffolja
Laczkó truckja nagyon hamar.

LACZKÓ JÓZSEF, 8107 Rawlings.
Cleveland, O. Tel. Princeton 2366-R

Földikém

NE ÉLJE FÖL A MEGTAKARITOTT PÉNZÉT amíg a munka megindulását várja, hanem

VEGYEN FARMOT

és legyen a maga gazdája. A farmer előtt nem csukják be a kaput, annak mindég van munkája és függetlenül élhet.

Cleveland környékén több jó farm van eladó, jöjjön és válasszon ki egyet magának. Itt jó utak vannak és közel a nagy városokhoz, úgy mint Akron, Lorain, Painesville, Ashtabula, Youngstown, Niles, Warren stb. ezek mind ipar városok, ahol jó piacok vannak.

Keressen fel vagy írjon:

Holló

farm irodája
8926 Buckeye Road, Cleveland O.

A kézirat

Horváth Gyula egyizben valami cikket vitt föl az Ellenörhöz, melyet Hindy Árpád szerkesztett. Hindy átvette a kéziratot, gyorsan átfutotta, valamit korrigált bele s aztán átadván a papirszeleteket a főszerkesztőnek, tovább diskurál a vendégeivel. Egy félóra mulva Horváth fölkel és távozni készül, de előbb odafordult a szerkesztőhöz:

— Szabadna még egyszer a kéziratomat?

— Sajnálom, — felelte Hindy — de a kézirat már lement a nyomdába.

— Mindegy az, mégis csak látni szeretném.

— De bocsánat, képviselő ur, a kéziratot odalenn darabokra vágják s így most bajos volna összeszedni. De méltóztassék meghagyni, hol vacsorál és akkor odaküldöm a kefelevonatot.

Horváth Gyula kissé boszus mozdulatot tett.

— Nem, én a kéziratot szeretném látni.

— De minek?

— Ugy láttam, valamit javítani tetszett az írásban s most már kíváncsi vagyok, mi volt ez a korrekúra?

Hindy szégyenlősen babrált a papírok közt.

— Ó, semmi, — dörmögte — egyszerű tollhiba, semmi az. Tévedésből ezt a szót, hogy állam egy 1-lel és két m-mel írta a képviselő ur... Én tehát kihuztam az egyik m-met és hozzáírtam egy l betűt...

Horváth gondolkodva simította végig homlokát és cigarettára gyujtott.

— Hm — mondta bizonyos jóakarattal és leereszkedéssel — hát hiszen nem baj, ez sem baj... Ha már ki tetszett javítani, hát így is jól van.

KÉRELEM

Szántó József (Steward, Pa.) Tóth Ferenc (Cherning, Pa.) Dongóját nem tudja kézbesíteni a posta. Aki az illetők pontos címét tudja, legyen szives azt megírni a Dongónak

BÁBÁS STUDIO

fényképészeti műterem

2281 WEST JEFFERSON AVENUE
DETROIT, MICH.

A MAGYAR LEBÉLYEGZÉSŰ OSZTRÁK-MAGYAR BANKJEGYEK ÉS MAGYAR KIR. POSTA- TAKARÉKPÉNZTÁRI PÉNZJEGYEK KICSERÉLESE AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN.

ÉRTESETÉS.

Az Osztrák-Magyar Bank felszámolása, valamint a Magyar Kir. Jegyintézet felállítása következtében a "Magyarország" lebélyegzésű bankjegyek, ugyszintén a Magyar Királyi Postatakarékpénztár által kibocsájtott pénzjegyek (kivéve az 1 és 2 koronásokat) új államjegyekre cseréltetnek át. A levonás nélküli kicserélési határidő Magyarországon július hó 15-én lejárt és a régi bankjegyeket csak 25% levonás mellett váltják be államjegyekre augusztus hó 15-ig bezárólag.

A MAGYAR KIR. ÁLLAMI JEGYINTÉZET

különleges intézkedést tett az Egyesült Államokban lévő magyar lebélyegzésű osztrák-magyar bankjegyek és magyar kir. postatakarékpénztári jegyek kicserélése tekintetében és július 27-ikén kelt átiratával megbízott engem azok összegyűjtésével az új államjegyekre való kicserélés céljából.

Felhívom ennél fogva mindazokat, akik magyar lebélyegzésű bankjegyek s a magyar kir. postatakarékpénztár által kibocsájtott pénzjegyek birtokában vannak, hogy vagy személyesen jelentkezzenek bankházamban, vagy pedig címüket közölik velem, hogy a kicseréléshez szükséges nyilatkozat-formát nekik megküldhessem. Megbízatásom értelmében a nekem átadott és beküldött pénzeket előírt forma szerint a magyar kir. állami jegyintézethez juttatom, ahonnan a lebélyegzés valóságának megállapítása után a kicserélésre beküldött összegnek megfelelő új államjegyeket kap a beküldő fél cégem útján.

A kicserélés legvégső határideje 1921. évi szeptember 15-ike, tehát a régi bankjegyeknek szabályszerű nyilatkozattal együtt legkésőbb eddig az időpontig inézetemnél kell lenniök.

A kicserélés minden levonás nélkül történik.

A kicserélésre szánt bankjegyeket csakis a szabályszerűen kiállított nyilatkozattal egyidejűleg vehetem át, felhívom tehát a közönséget, hogy addig ne küldjön be bankjegyeket, amíg a nyilatkozat mintát tőlem meg nem kérte.

A kicserélésre szánt pénzek ajánlva küldendők be hozzám.

Amíg az államjegyekre kicserélt összegek a Magyar Kir. Állami Jegyintézet-től megérkeznek, a felek az én nyugtámat kapják igazolásul.

KISS EMIL, BANKÁR

a Magyar Kir. Állami Jegyintézet pénzkicserélési gyűjtőhelye az
Egyesült Államokban
133 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y.

ROTH BANKHÁZAI

PÉNZKÜLDÉS HAJÓJEGYEK
KÖZJEGYZŐI IRODA
HAZAI JOGI ÜGYEK

401-403 Jerome St. McKeesport, Pa.
Pittsburgh State Bank
506 Grant St., 507 5th Ave.
Pittsburgh, Pa.

BÁNYÁSZOK, ASZTALOSOK, KOVÁCSOK, ÁCSOK, KERESKEDŐK, CIPÉSZEK, BORBÉLYOK, HIVATALNOKOK.

Ezekre van szükség egy épülő bányavárosban. EZEKRE LESZ SZÜKSÉG HIMLERVILLE, KY.-BAN, OLYAN ARÁNYBAN, AHOGY A FALU FEJLŐDIK.

A magyar bányászok elhatározták, hogy a már dolgozó bányászok mellé — amely jelenleg 6 vasuti kocsit szennel ad ki naponta — még két bányát nyitnak, hogy minél több részvényesnek adhassanak munkát. Az új bányák nyitásával a falu határvonalai is várossá szélesednek és gyors iramba lépnek a mostani bányák mellé az új házsorok: modern, egészséges, tágas munkaházak villannyal és gázzal, fürdőszobával.

A munkás szolgátságából együttműködő, szorgalmas munkával a maguk uraságába emelkedett magyar bányászok alkalmat akarnak adni a magyar munkások újabb tömegének, hogy részt vegyenek abban a kooperatív — együttműködő — vállalatban, amely páratlan sikerrel működik.

Megmutatta ez a csoport a küzdő munkásoknak, hogy együttműködéssel, testvéri szeretettel megsokszorozhatják az erejüket s megsokszorozhatják munkájuk eredményét is.

És ennél a vállalatnál a munka teljes hasznát a munkás kapja.

Ennek a csoportnak a munkája a boldogabb munkásjövő útját egyengeti.

A másik két bánya nyitásához szükséges összeg erejéig kibocsátott részvényeket a bánya tulajdonosai a magyar munkásoknak ajánlották fel. — Egy részvény ára 130 dollár; régi részvényesek egy részvényért 120 dollárt fizetnek.

Aki meg akarja tekinteni a vállalatot, menjen le Himlerville, Ky.-ba, szívesen megmutatnak ott mindent. Levélben is készséggel adnak meg minden kívánt felvilágosítást, azonkívül a vidéken időző megbizottaink is szívesen állanak az érdeklődők rendelkezésére.

Levélben is beküldheti jegyzését. Csatoljon leveléhez annyiszor 130 dollárt — vagy ha már részvényes, annyiszor 120 dollárt — ahány részvényt akar.

Pénzküldemények és levelek a következő címre küldendők

HIMLER COAL COMP A

HIMLERVILLE, KY.

Money orderket a következő névre kell kiállítani:

HIMLER COAL COMPANY, WARFIELD, KY.

VETERÁN PESTA

régi amerikás és Zöldfülü Marci

MMARCINK, hát az István kiráj napja is elmúlt már oszt hónap itt a zósz. Máskor örült a zember a zósznek, merhogy gyütt a szüret, de most mán a szüret se ér semmit mer szüretelni is csak ugy érdemes, ha a zember egy kis jó szilvóriumot ihat a szalonára, mer máskép asztat gondol a szalona, hogy a kutya ette meg.

Oszt vótunk Istvány napokat köszönteni, de mán asse ér semmit, mer kifogyott a régi virtus, akárcsak a nagyidaji cigányoknál a puskapor. Ugy néznek a zemberre, akárcsak a véres ingre, mer most mindenki csak magára gondol oszt asztat hiszi, hogy kutya baja se lesz, ha nem törődik mással. Mán pedig ez rossz spekulációjó, mer ha a zemberek nem segitenek egymáson, hát rákásra döglenek, akárcsak őszkor a légy. A zember még a trucc madárnál is butább oszt még csak a fejét se dugi el, de azér mégis aszt gondol, hogy senki se látí.

A Klevelandi magyarok is ugy nekikeserettek, akárcsak a kilenc napos turó. Ugy jajgatnak mind akit elevenyen nyuznak, de azér pitnyikre meg egyéb parádéra mindég telik. A zöreg Laczkóba még maratt egy kis régi virtus merhogy kibökött egy aranyat azutég meg a Dongó Samujáru se felejtkezett el. Pedig hát ő nem tesz ugy, mind egyptár parádés magyar, aki szereti ha tiszteletes vezérkének nézik, de azér ugy

lesi a megszorult embereket, akárcsak a legyet a pók, hogy kiszíjja a vérit, akarom mondani a pénzit. Hát szépen dógoznak most ott a zuzsorások, ammán szentigaz. No, de maj gyün még dér a kutyára!

Mit irnak az előfizetők?

Ugylátszik, hogy az öreg Dongót igen leli a hideg, mert szoritja a betegket. Hát bizony nekünk kertészeknek is sokat kell dolgoznunk, a beteggek pedig lassan jönnek. Itt küldöm a három beteget, mert attól tartok, hogy a cséplőgépfogja kiverni. A feleségem pedig küld egy beteget a Samunak, hogy kipucoltassa az új áncugot, amit ugy leöntözött a szomszéd udvarán.

Akron, O.

Takács János.

Itt küldöm a három beteget és szives elnézést kérek az elmaradásért. Csak tessék bátran küldeni a lapot, mert én nem kívánnám el potyán a Dongót soha. A potyaolvasóknak azt kívánom, hogy fájjon a foguk minden évben háromszor négy hónapig.

Wharton, N. J.

Horváth Miklós.

Küldöm az évi előfizetést a Dongóért. Egyptár helyen voltam előfizetések után, de a bodik azzal fogadtak, hogy ők a Dongó nélkül is tudják, ki lesz majd a király és miként esik a korona. Ugylátszik, hogy a nagy háboru kivett mindenféle humor iránti érzéket belőlük.

Sugarloaf, Pa.

Török Lajos.

HONFITÁRS!

Petár komitácsival pihenj te együtt, ha ellopod a más Dongóját!

JÓ PÉLDA

"Itt küldöm a 3 dollárt a Dongóért. A legjobb akarattal se tehattük hamarabb, mert 10 hónapig munka nélkül volt a férjem."

Lowellville, O.

BALOGH PÉTERNÉ

Hát ilyen magyarok is vannak! Bárcsak követnék a jó példát a Dongó másfél ezerre rugó hátralékosai közül legalább azok, akik százsorta könnyebben megfizethetnék a 3 dollárt, mint Balogh Péterék.

Óhazai munkatársunk

A Dongó is olyan, akárcsak Slézinger: nem hagyja magát. A többi amerikai lapok ugyancsak büszkélkednek óhazai munkatársaikkal, no hát a Dongó se kutya! Nekünk is van magyarországi munkatársunk, még pedig Bechtold Jakab százados, aki végigharcolta a világháborut és most Dugó címen havi sport-életlapot szerkeszt Budapesten. Nem kell megjedni a nevétől, mert nem ötött lábú német ám, hanem becsületes budai sváb familia sarjadéka, aki békés foglalkozására nézve tanár, rajzoló művész és viccfaragó. Irásaival és rajzaival majd alaposan megismerkednek a Dongó olvasói. Természetes, hogy Bechtold Jakab viccfaragó se dolgozhat szerelemből, azért jó lesz beszámaztatni azokat a betegket, mert különben sem a dongásból, se pedig a dugózásból nem lesz prédikációs halott.

GEGUS TESTVÉREK

EGYEDÜLI MAGYAR
VASKERESKEDÉSE DETROITBAN

A legfinomabb festékek, szerszámok és mindenféle házi szükségleti cikkek legjobb beszerzési forrása.

Hazai kaszák, kapák és ásók kaphatók.

8130 WEST JEFFERSON AVENUE.

TELEFON: CEDAR 1184

Farmra Magyar

Ha nehéz, fekete, agyagos talaju cukorrépa termő farmát akar venni, akkor jöjjön Bay City és Saginaw nagy városok környékére, ahol 14 cukor és 9 cigória gyár van és ahol a legtöbb magyar nép gazdálkodik. Be van bizonyulva, hogy csak a cukorrépa földek termeltek 173 dollár jövedelmet akeronként évente összevéve az összes répa-földeket és ez évben meg rekord-törő termésre van kilátás e terményekből. Ezen földeket csak a Sugar Beet Realty Co., árulja egyedül olcsón és kevés lefizetéssel. A farm árába elfogadunk jó házszerződést és értékpapirokat; a munkát szerető családtagot munkához segítjük, tehát jöjjön most, amikor láthatja a termést, vagy irjon a farm-árjegyzékünkért és bővebb felvilágosításért cégünk magyar üzletvezetőjéhez, Tojzán Antalhoz, erre a címre:

Sugar Beet Realty Co.

712 TENTH ST. BAY CITY, MICH.

DONGÓ

Megjelenik havonta kétszer.

Szerkesztő: KEMÉNY GYÖRGY
Rajzoló: KEMÉNY JÁNOS.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Amerikában egy évre	\$3.00
4 hónapra	\$1.00
8 hónapra	\$2.00
Magyarországra egy évre	\$3.50

A DONGÓ CIME:

1060—25th Street, Detroit, Mich.

DONGÓ

HUNGARIAN COMIC PAPER
PUBLISHED SEMI-MONTHLY
Editor: GEORGE KEMÉNY.

Entered as second-class matter July 15th,
1916 at the Post Office at Detroit, Mich.,
under the Act, of March 3, 1897.

VIGYÁZÓ JÁNOS

MEGFIGYELÉSEI

BIZTATÓ jelek mutatkoznak mindenütt, örvendetes hírek érkeznek mindenfelől. A hónapok óta füsttelenül meredező gyárkémények füstölni kezdenek, zakatolnak a régóta pihenő gépek és munkába fognak a tétlenül lézengő embermilliók. A mozgolódás megindult minden vonalon és beavatottak állítása szerint két hónapon belül alig akad majd itt munka nélkül levő ember. Detroitban egy csomó ipartelep vette föl az üzemet, Toledo és Cleveland között csak úgy okádják a füstöt a gyárak; már pedig Amerikában a gyárkémények füstje a legjobb hőmérő.

A munkabérek nem lesznek olyanok, mint voltak a háborus

világban, de viszont a szükségleti cikkek árainak is a keresethez kell majd idomulniok. A más zsirján élőködők igyekeznek föntartani a szükségleti cikkek régi árait, de ez az erőlködés nem tarthat sokáig. Ha pedig mégis csak tovább erőszakoskodnának az uzsorások, akkor ez a nép úgy végigver rajtuk, hogy arról koldulnak.

A magyar nemzet keserveire ugyancsak felhívják most a figyelmet Amerikában. Teleki Pál gróf felolvasásokat tart, amik élénk érdeklődést keltenek mindenfelé. A New York Times nevű hatalmas napilap kiadásában megjelenő Current History című folyóirat pedig hatalmas cikket közölt augusztusi számában dr. Pessenlehner Antal tollából. Teleki Pál gróf Magyarország miniszterelnöke volt, akit kitüntető szivességgel fogadtak ebben az országban, sőt ősi szokás szerint meg is banketezik a magyarok egy előkelő new yorki szállóban. Pessenlehner Antal az Amerikai Magyar Szövetség titkára lenne fizetés nélkül, akinek banket se dukál meg elismerés is csak az amerikai magyar végváron járul bizonyos mértékben. Hát hiszen így volt ez állandóan; akik az amerikai magyarságot dolgoztak, azokkal szemben volt legszűkebb marku az amerikai magyarság.

Mialatt Amerikában a magyar nemzet sebeire mutatnak rá lelkes és hozzáértő magyarok, az alatt Magyarországon egyre a királykérdés izgatja a kedélyeket. Nagyobb változatosság kedvéért egymásnak ripakodtak a katonák és a polgári emberek. A katonák fenyegetik a nemzet-

gyűlés civiljeit, a nemzetgyűlési nagyságos urak pedig azon keseregnek, hogy megsértették a mentelmi jogukat. Mintha bizony Magyarországnak az lenne most a legfőbb baja és gondja, hogy miként lehet megsérteni a mentelmi jogot, meg azután mennyit érhet holmi parádés katonai becsület? Ha már behozták a derest Magyarországon, akkor huzák rá azokat az okvetetlenkedő katonácskákat meg azokat a pityergő nagyságos képviselőket is, azután porolják ki a mentelmi jogot meg a katonai hepciáskodást de úgy, hogy foszlányokba szakadozzon az a jó mogyoró pálca.

Azt tartja a régi mondás, hogy "saját kárán tanul a magyar." De ugylátszik, hogy a mostani magyarok még a saját rettentő kárukon se tanulták meg a leckét, hanem férfias munka helyett elfecsérlik a drága időt holmi hitvány gyerekjátékokkal.

Az amerikai magyar egyleti életben már megint felütötte fejét a pártoskodás és céltalan ci-vódás. Hát mikor lesz már egyszer vége annak a haszontalan herce-hurcának, amely eddigelé mindent csak megakasztott, de semmit se vitt előbbre?!

Ha nincs étvágya,
Ha nincs rendes széke,
Ha fáj a feje,
Ha rossz a gyomra, a világhírű

"SURE" PILULA

KIKURÁLJA.

..50 CENT ÉS 25 CENT BOXJA.

Ha az ottani patikában vagy storeban nem kapja, küldjön be 25 vagy 50 centet bélyegben és akkor elküldjük címére.

THE ATLANTIC SUPPLY CO.

861 EAST FEDERAL STREET,
YOUNGSTOWN, OHIO

MIEGYMÁS A JEGYEKRŐL

Kedves amerikai magyar misz-ek és miszter-ek! (Nálunk Csonkama-gyarországban nagyon sértő egy hölgyre nézve, ha azt mondják neki: "misz", mert "misz" meg "jaj de misz" azt jelenti, hogy pupos, görbe lábú, vasalatlan ráncos arcú és hasonlókat. Ezt csak úgy közbevetve mondtam.) Néhány sorral odébb a jegyekről akarok néhány tréfát elmondani.

Ti nem igen tudjátok mi volt nálunk a jegy és a jegyrendszer. Háboruban ugyanis minden polgári használati cikkből (étel, ital, ruházat stb.) kevesebbet termeltek, mint békében, úgy hogy erősen spórolni kellett sok mindenfélével. (Csak a jegyekkel nem, azok voltak bőven.) Mindent jegyre és utalványra adtak: kenyeret, sót, cukrot, krumplit, lakást, petrolumot meg levegőt. Még a gyerekeket is jegyre kapták a mamák. Míg a jegyedhez vagy utalványodhoz hozzájutottál, sokszor melledig kellett lekoptatnod lábadat. Ha aztán a jegy megvolt, akkor órák hosszat kellett ácsorogni a míg a vásárlásra sorra kerültél. Így és most lássuk a medvét.

A NAGY IDŐKBŐL.

Budapest, 2131. nov. 1.

Érdekes naplótöredéket küldött be hoz-zánk egyik előfizetőnk. A napló 1918-ban kezdődik. Sárga szétmálló papírra van írva és sok helyen szakadt már és nem olvasható. Alább adjuk az olvasható részeket:

Budapest, 1918 nov. 2.

Budapestre jöttünk lakni, mert a mi apánk igen finnyás a tartózkodási hely megválasztásában. Tegnap volt apám születésnapja. Vállalt 50 év nyomja immár. Nincs lakás: padon aludtunk az éjszaka,

egymás vállára hajtva fejünket. Apám, hogy fejünknek helyet adjon, a vállán levő 50 évet az éjszaka tartamára maga mellé letette a földre.

Budapest, 1918 nov. 5.

A lakáshivatalban voltam három napig. Naponkint átlag hat lépcsőt haladtam előre. Fölérve az emeletre lakást nem, de vészertágulást és egy nyomtatványt kaptam, amelyet ki kell tölteni.

Budapest, 1918 nov. 6.

Visszalökték a nyomtatványt; bizonyítani kell, hogy apának foglalkozása van. Beírta: foglalkozás: családapa. Kaptam egy sorszámot: 258.783. Ugy 1927 augusztusában néztek megint arrafelé, addigra sorra kerültek.

Budapest, 1918 nov. 12.

A szénbizottságnál voltam, mert a kereskedőnek már napok óta nincsen szene. Hogy miért nincsen szén, azt megmagyarázták, de hogy miért van mégis bizottság azt kevésbbé. Ugyisintén azt se magyarázták meg, miért van a szénbizottság helyiségében olyan jó meleg. Kaptam azonban egy nyomtatványt kitöltésre. Ha legalább evvel a nyomtatvánnyal lehetne fűteni, de azt mondták, hogy ez szigoruan tilos.

Budapest, 1918 nov. 29.

Voltam a lisztbizottságnál. Lisztet nem kaptam, de néhány jó ta-

násot és egy nyomtatványt kitöltésre. Elsején — úgy mondták — lesz liszt. Amikor kérdeztem, hogy melyik hónap elsején, azt válaszolták: Ezt mi is szeretnők tudni. Addig is vásároltam egy Liszt Ferenc szobrot gipszből és megőröltem lisztnek.

Budapest, 1918 dec. 17.

Ma éjjel a nagymama jéggégé fagyott. Ugy kell neki, miért fázott mindig annyira! Temetni ráérünk, mert ugysem romlik most ebben a hidegben.

Budapest, 1919 febr. 4.

Lakás még mindig nincsen. Apám a Dunába ugrott, mondván: — Három éve nem feküdtem kényelmes ágyban; a Dunában csak elférek!

Budapest, 1919 márc 18.

E héten volt végre fűtőanyag elég: a város kosztotta a Károlyi-kormányának a francia bizottsághoz intézett összes hiábavaló tiltakozásait.

Öcsém, aki eddig vezette a naplót lenyelte tegnap az egyheti szénilletéket és meghalt. Végre lakáshoz jutott a halottas-házban és egy kis meleghez a krematóriumban.

(Bech-told)

Dr. Harry W. Kohn

az egyedüli magyar fogorvos
Detroitban.

2260 West Jefferson Avenue

a Carry Street sarkán

**TANÁCSOT
ORVOSSÁGOT**

a legjobbat

Dr. VARGA JÁNOS

óhazai gyógyszerész adja

1299—2nd Ave. (68-ik St.)
NEW YORK.

MIKSZÁTH ADOMÁK

ZICHY JENŐ AJÁNDÉKA.

Gróf Zichy Jenő a Huszár Adolf Vénus-szobrát a fővárosnak ajándékozta, ami az nap élénk megbeszélés tárgyát képezte a képviselőházi folyosón. Tisza Kálmán egy nagy körben beszélgetett erről, egy-két méltányló szót ejtett el mamelukjai előtt Zichyről.

Fitymálva jegyeztem meg:

— Ejh, érdemes is olyan zajt csapni vele, csak annyi aránylag, mintha én négy krajcárt ajándékoztam volna a városnak.

Tisza kedvetlenül pislogott és egyszerre rám szólt:

— Nos és ajándékoztál te már valaha a városnak négy krajcárt?

Ez a kérdés annyira megzavart, hogy hebegtem valamit s általános derűtség mellett sompolyogtam be a tanácssterembe.

CARWER ÉS A NÉGYKRAJCÁROS

Mikor a vivághirű cellővő Pesten járt és a produkcióit tartotta nagy embertömeg előtt, magam is felhajítottam a levegőbe egy négykrajcáróst. Carwer golyója ép úgy keresztül lötte ezt is, mint minden egyéb kis tárgyat, amit földobtak.

Valóságos extázisban rohantam a keresztüllött pénzdarab után, mely a gypepre esett, hogy örök emlékül az óraláncomon viseljem.

Lelkendezve hajlok le érte s diadalmasan emelem fel, midőn egyszerre vállamra teszi a kezét egy jól öltözött úri ember.

— Mit akar? — kérdém összerendezve.

— Adok érte egy jót — felelte jóakaró mosolygással.

De már erre dühbe jöttem.

— Ejnye azt a kirilejzumat! Menjén el az ur, ha jót akar, mert...

Elhátrált vagy tíz lépésnyire, de még onnan visszaszólt:

— Nos? Ötven krajcárért sem adja?

Ez tetszett nekem a legszemtelenebb embernek azok közül, akikkel valaha találkoztam.

Figyelmeztetés

Utóbbi időben nagyon divatba jött az, hogy egyesek fölszedik az újságoknak járó pénzecskeket és azután hallgatnak, akárcsak a közmondásos dinnye a füben. Ez uton is figyelmeztetjük az ilyen kedves honfitársakat, hogy minden kimélet nélkül kidongjuk a nevüket a jövőben. Mert ha már mindenáron pénzhez akarnak jutni, akkor ne kezdjék a bajokkal küzdő magyar lapokon.

MAGYAROM!

Hát csakugyan a pokolban akarod kiizzadni azokat a betegeket?!

MAGYAR TESTVÉR!

Akar egy jó magyar betegsegélyző egyesületnek tagja lenni?

Ha igen, úgy itt az alkalom most, midőn minden magyar 16 éves kortól 40 éves korig

TELJESEN DIJTALANUL LEHET TAGJA A RÁKÓCZI EGYESÜLETNEK.

Irjon még ma.

RÁKÓCZI EGYESLET

524 Bostwick Ave., Bridgeport, Conn.

HALÁL ELLEN

NINCS ORVOSSÁG — MONDJA A RÉGI PÉLDABESZÉD

Amelyik clevelandi magyar háznál a Halál kopogtatott, jusson eszükbe

THE JAKAB CO.

magyar temetésrendező és balzsamozó intézete, amely a legjobban berendezett a városban.

Betegszállító kocsik állanak rendelkezésre. Lakodalmakra és keresztelőkire a legjobb gépkocsikat tartja.

8923 BUCKEYE ROAD

CLEVELAND, OHIO.

MINDKÉT TELEFON.

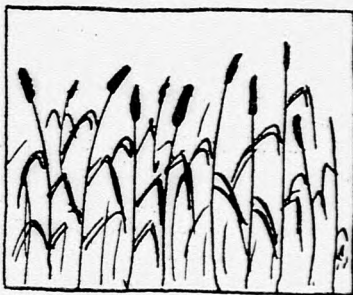
“Samu” komolyan beszél

Nénik és Bácsik! Köszönöm szépen a nénik és bácsik érdeklődését. Az édesapám, már mint az öreg Dongó sokszor mondja, hogy a nénik és bácsik érdeklődnek a hogylétem iránt. Sőt Akronból Takács néni meg Clevelandból Laczkó báci még a nadrágra valóról se feledkeztek meg, így azután van nadrágom. Bár hiszen az elnadrágolásból ugyis kijut néha nekem, ebben tehát nem lenne hiányosság. Csak azt az egyet nem tudom megérteni, hogy miként lehet kedve az édesapámnak ahhoz, hogy vicceket faragjon. Ugylátszik, ő is úgy van vele, mint a tormába esett féreg. A nénik és bácsik közül sokan talán azt gondolják, hogy mi a viccekből élünk. Reggelire két rossz vicc, ebédre három rosszabb vicc, vacsorára pedig négy jókivánság. Hát ha még sokáig tart ez a dolog, akkor én egész komolyan föllépek és gyámság alá helyeztetem az öreg Dongót, mert az már csak mégse járja, hogy itt holmi viccelésekkel legtöbben elblicceljék a “beteg”-eket.

PARALITIKAI KRÓNIKA

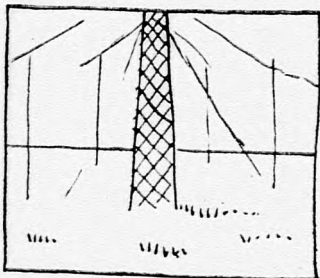
Koronánk úrfolyama egyre esik, amíg le nem esik egészen. Sikertült képünk azt a jelenetet ábrázolja, amint egyre esik.

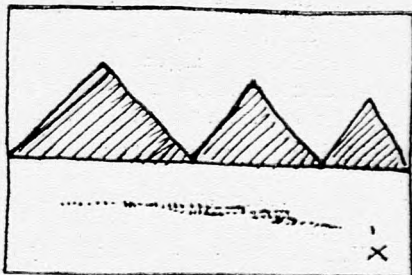
Derék csendőreink egy veszedelmes bécsi kommunisát üldöztek, de ennek sikerült az utolsó pillanatban a Hanság sűrű nádasában eltűnnie, amint ez fölvetelünkön is látható.

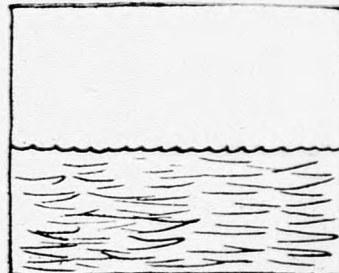
Minden gyerek tudja ma már, hogy az ántánt béketervezete nem állhat meg revízió nélkül. Képünkön egy ilyen gyereket mutatunk be olvasóinknak.

A csepeli dróttalan táviróállomás, amint a magyar békedelegáció legujabb jelentését veszi föl. (A készülék felső folytatását helyszüke miatt a jövő számban hozzuk.)

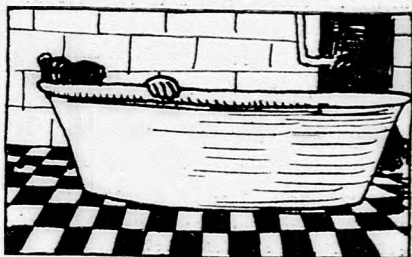
Clemenceau és nagy kísérete a piramisok előtt. (Balról a második pont Clemenceau, míg az x-el az egyiptomi alkirály, akinek arcáról lerí az ünnepi hangulat.)

Az amerikaiak végleg lemondtak arról, hogy az elsüllyedt Lusitaniát kiemeljék a tengerből. Képünk az Atlanti Óceán ama pontját ábrázolja, ahol a Lusitania elsüllyedt.

Sassafrasso e híres képét maguknak követelik a csehek. A kép arról nevezetes, hogy ha sokáig nézi az ember, akkor úgy látszik, mintha a nő a vállával így esinálna.

Szintugy, maguknak követelik a csehek Risotto van Gersly "Zsuzsanna a fürdőben" című híres képét is. Zsuzsanna egyébként jól érzi magát a fürdőben.

A Mars-ról a múlt hónapban számos hangjegyet fogtak föl. Munkatársunknak sikerült kettőt a nevezetes hangokból megszerezni. Lapunk előfizetői a szerkesztőségünkben megtekintethik.

PROPTER FORMAM

Irta: MIKSZÁTH KÁLMÁN.

MILYEN más világ van odakünn az áldott vidéki éghajlat alatt. Ott még nem kell szövetkezeteket csinálni az "árverési hiénák ellen", ott még olyan élet van, hogy jobb benne adósnak lenni, mint hitelezőnek. Ami egészen rendjén is megy, mert adósok lévén többségben, természetes, hogy amennyire lehetséges, kényelmes helyzetet teremtenek maguknak. Ez idén tavasszal küldött ki a principálisom egy árveréshez, mely egy gentry családon volna megejtendő. Névszerint tekintetes Hebeley Gáspár ur volt az alperes. Jó nevű familia ott abban a felső megyében, ahol lakik, szolgabírókat, sőt alispánokat is adott már a megyének.

Mint süldő ügyvédsegédnek, ez volt az első funkcióm.

Utközben negyvenszer is átolvastam a foglalási jegyzőkönyvet, mely még 1884. jun. 25-én kelt. Tehát már kilenc hónap előtt.

Annyiszor elolvastam, hogy könyv nélkül tudtam az egészet. Egyébiránt a következő ingó tárgyak voltak lefoglalva:

Negyven holdnyi buzavetés a lábán. Egy tiz öl hosszú, négy öl széles szénakazal.

Tizennégy darab tehén.

No, ebből bőven kifutja a felünk, Weisz Ignác ezer forint követelése.

Hebeley Gáspár urnak azelőtt birtoka is volt, de az elveszett valahogy, eladta valamelyik rokonának és most haszonbérli tőle.

Mikor odaértem, rendkívül szívélyesen fogadott Puha kalácsot tettek elem s finom hideg malacpecsenyét, bort vagy háromfélét s tetejébe finom havanna-szivarokkal kínált meg.

Kis vártatva megérkezett a végrehajtó, akit Hebeley ur "pertu" szólított, amire az büszkén tekintgetett széjjel, hogy hallja-e az egész világ.

Miután a végrehajtó is megreggeli-zett s egy pár rossz adomát mondott el, falatozás közben elkezdtem sürgetni:

— Kezdjünk talán a dologhoz, mert mindjárt pont tiz óra.

— Az ám, — mondá ő — majd el is felejtettem volna. Kezdjünk hozzá — propter formam.

— De árverezőket nem látok — tettem hozzá aggódalmasan,

— Nem tesz az semmit Menjünk. Lesz ott ember — propter formam.

(De mit akar ez örökké azzal a propter formamával?)

Hebeley ur maga kedélyesen vette

a dolgot: rágyújtott az ezüstkupakos tajtékpipára s eseteket beszélt a legközelebbi követválasztásról, miközben a gazdasági épületek felé vezetett bennünket. Három vagy négy paraszt volt velünk mindössze.

— Ezek a licitánsok?

— Ezek!

— Hát hol kezdjük? — kérde Hebeley ur.

— Ahol a felperesi képviselő ur kívánja.

— Tehát adjuk el legelőbb a kazal szénát. Hol van a széna?

— A széna? — vágott közbe kacagva Hebeley. A szénát megették a tehenek. Hiszen a széna megrot-hadott volna.

— Ez úgy van! — erősíté komoly, méltóságos arccal Kiss János, a végrehajtó.

— Hát akkor, — szóltam — kérem kivezettetni a teheneket.

Hebeley intett a szemével az egyik ugynevezett licitánsnak (valószínűleg az ő saját bérese volt).

— Ide azokkal a tehenekkel, Marci!

Marci fűgén szaladt az istálló felé, de nagy csodálkozásomra nem hogy az istállóajtón ment volna be a tehenekért, hanem a hijjuhoz támasztott létrán fölkuszott széleseben a padlásra s kisvártatva óriási csattanásokra rezzentem föl. Valami nehéz testek kezdtek alápotyogni egyenkint a hijjulyukon át.

— Mi az?

— Hát a tehenek! — mondá fleg-mával Hebeley.

— Hogyan, a tehenek?

— A bőreik. Tessék megolvasni, mind a tizennégy.

— Megdöglöttek?

— Propter formam — nevetett a végrehajtó.

— Hát a tehén se örökéletű, kérem alássan — elmélkedett Hebeley. — Elég szép tőlük, hogy a bőrtük rátesztálják az emberre. A disznó például nem teszi.

(E közben úgy rémlett, mintha a végrehajtó azt kérdezné Hebeleytől suttogva: "Mibe kerültek a bőrtök? Megegyeznek a szőrre nézve?")

— De kérem, ez nem megy úgy!

— Ha nincs vele megelégedve, tessék az árverési jegyzőkönyvben kifejezni az elégedetlenségét.

— A fátum ellen semmit sem tehet az ember — szólott kenetteljesen a végrehajtó.

— Akkor hát nincs más hátra, — mondám lehülve — mint a termésből venni be a követelésünket.

Hebeley ur kinyitott egy csürt, a hol néhány kéve buza volt felhalmozva szalmában.

— Ennyi volna az egész?

— Ennyi!

— De hisz ez szörnyőség, kérem! Az lehetetlen hogy csak ennyi termett volna negyven holdon.

— Hja, rossz esztendő volt! Tessék a szakértőktől megkérdezni.

A szakértők a legeredetibb species a vidéken. A végrehajtó rögtön küldött a szakértőkért. Két öreg parasztért, Igalyi Mátvás és Komócska István ő kegyelmeikért, akik is nyomban megjelentek vala.

— Mondják meg kendtek, mennyi buza teremhet negyven holdon, ha az ember nem gondolja a vetést?

— Hát akkor semmi sem terem, kérem alásan.

— Valami mégis csak terem?

— Hát a vetés felét talán mégis meghozza.

— Lássá, uram.

— Jó, de itt a csürben nincs husz pozsonyi mérő se.

— Hát nincs, mert kipergett már azóta. Ki látta azt ilyen későn licitálni?

— De hiszen a tekintetes ur élt folyvást fölebbezésekkel.

— Hja, azt nekem a törvény megengedi.

— Akkor hát már most én mit árvereztessek? — kiálték fel kétségbeesetten.

— Nos, a bőrtök és a buzaszalmát. Ugy tettem. A bőrtök is, a buzát is a Hebeley ur bérese vette meg néhány potom forinton.

A düh fogott el, de teljesen tehetlenségre voltam kárhoztatva.

— Folytatólagos végrehajtást kérek.

— Természetesen, propter formam — mondá a végrehajtó nyájas mosolylyal.

— Én nem tréfálhatok, uraim. Nekem komoly megbízatásom van a főnökömtől.

— Ugy is jó. Há tessék valami foglalni valót kijelölni.

— Nincs itt, kérem, semmi — jegyzé meg Hebeley ur vidáman.

— Menjünk a szobákba, ott fogok kijelölni tárgyakat.

— Méltóztassék!

Elöl eresztett udvariasan.

— A butorokat tessék felírni — szóltam a végrehajtóhoz.

— A butorokat nem lehet — felelte sajnálkozó hangon Hebeley.

— És miért nem?

— Mert azokat már egy év előtt vette meg egy árverésen egy unoka-öcsém s én csak használatban birom.

Rögtön kikerestem annak az árverésnek a jegyzőkönyvét.

S ezzel egy nagy almáriumhoz futott, hogy ott keresse.

Az almárium polca telisden tele voltak finom porcellán holmival és drága ezüstműekkel.

— Itt a jegyzőkönyv — mondá, amint egy kis ezüst szekrényből előkotorászta.

Hirtelen áfutottam.

— Ugy van, a butorok nem az önéi. De a porcellánokat és az ezüstöt lefoglalom.

Ugy tetszik, zavarba jött egy pillanatra, hogy oly ügyetlen volt s előtem nyitotta ki a szekrényt.

A végrehajtó feljegyzé s aggódva kérde:

— Értéke?

— Mégér legalább ötszáz forintot — mondám, áttekintve a tárgyakat.

— Ön ne beszéljen. Az a szakértők dolga. Mondják meg kegyelmetek, de igaz lelkükre, mit adnának azért a holmiért, ami a szekrényben van?

— Nem sokat ér az — vélte fitymálva Kamócska István.

— Lim-lom — duplázott rá Igali uram.

— De valamit mégis csak megér? — sürgeté a végrehajtó.

— Meglehet.

— Talán.

— Mit adna például kend érte?

— Semmit — szolt Kamócska meggyőződéssel.

— Hát a zsidó mit adhatna érte?

— Négy-öt forintot — döntötte e! Igali uram.

S a végrehajtó sietett beírni: értéke négy forint.

— Nos, mit jelöl még ki a felperesi képviselő ur?

Fejem zugott, arcomat elfutotta a szégyenteljes pirosság, szidtam magamban a törvényt, a perrendtartást, átkoztam mesterségemet, de propter formam magam is úgy tettem, mintha nevetnék meglehetősen nevetséges helyzetemen s a végrehajtó gunyos kérdésére mosolyogva hajtottam meg magamat Hebeley ur előtt:

— Én már nem jelölök ki semmit, hanem ha tán a tekintetes ur tenne valami ajánlatot...

— Hát mit?... Mim is van? — szolt kacagva. Elzongorázom önnek ebéd előtt a nótámat.

S ezzel leült a zongorához s pajkos jókedvében eljátszotta Zimay László egy szép szerzeményét.

Ilyen furcsa, veszett dolog az, mikor a gentryt licitálják.

NAGYSZERÜ AJÁNLAT!

A Dongó megegyezésre jutott a

NEW YORK TIMES

hatalmas amerikai sajtóvállalattal, amely kiadja a

CURRENT HISTORY

cimü 200 oldalra terjedő havi folyóiratot. Erre a csodásan kiállított és megbecsülhetetlen tartalmu folyóiraatra szüksége van minden embernek, de különösen azoknak, akiknek családjuk van.

A CURRENT HISTORY

egy évfolyama valóságos könyvtár. A folyóirat rendes ára egy évre 4 DOLLÁR, a Dongóé pedig 3 dollár. Aki együtt rendeli meg a két lapot, az csak

Hat Dollárt

FIZET A KÉT LAPÉRT EGY EGÉSZ ESZTENDÖRE.

Akik igyekeznek a megrendeléssel, azok ráadásul két gyönyörű térképet is kapnak. Az egyik térkép a mai Európát ábrázolja, a másik a nyugati frontot 1914-től 1918-ig. A térképeken minden fel van tüntetve a legkisebb részletig.

A térképek semmiféle pénzért nem eladók, csakis előfizetők kaphatják meg azokat.

Küldje be a 6 dollárt erre a címre:

DONGÓ

1060-25th STREET, DETROIT, MICH.

Hirek "Pencelvániából"

S Sharon-ban szénagyűjtés volt és az egyik bodi nagyon kedveskedni akart a miszisznek s arra kérte, hogy ő rakhassa meg a kazlat. Beléegyesült a miszisz és rakta a bodi a kazlat egész nap, de mikor este le akart menni, létra se kellett neki, mert vele együtt leborult a kazal. Azóta nem tanácsos neki azt mondani, hogy mikor fog megint kazlat rakni?

Szörnyen dicsekedett az egyik sharoni bodi, hogy ha ő kimegy szedret szedni az erdőre, hát annyit szed, hogy nem győzi befőzni a misziszé. Egy szép napon ki is ment a misziszszel együtt, aki kosár helyett bakot vitt és így mire hazaértek, mind megpuhult a szeder. A miszisz dühében alaposan megkente a bodit, aki azóta nem jár szedret szedni az erdőre.

Egy szép esős nap után azt mondja a sharoni bodi a misziszének, hogy ő elmegy csirke-gombát szedni. Szedett is egy nagy csomót, de hazatérőben összetalálkozott valakivel és benéztek egy kis ködmönlére. Közben ellopták a gombát a boditól, aki így üresen ment haza és a miszisz ajándék helyett fűgét mutatott neki.

A windberi bodik kiránduláson voltak Eleanórán. A multság igen szépen folyt, akadt egy kis mérges és a bodik nem igen akarták elszalasztani a ritka alkalmat. Jól felöntöttek a garatra. Hanem a multság alkalmával az egyik bodi rosszul érezte magát és indítványozta, hogy mivel nagyon szép az éjszaka, menjenek ki a friss levegőre. Ki is mentek vagy

öten. És amint beszélgettek, természetesen, hogy nem igen lassan, egyszer csak hallanak valami neszt. Azt mondja az egyik bodi: "Hé ne beszéljétek olyan hangosan, mert itt jön a városi polic". Erre a bodiknak inukba szállt a bátorságuk és széjjel akarták szaladni. De az egyik bodi jobban szemügyre vette a polic-nak vélt alakot és nagy büszkén kijelentette, hogy az csak egy fehér malac. Erre az egyik bodi szaladásnak indult és szaladt ész nélkül a legközelebbi istállóig, hogy nem onnan szabadult-e ki az ártatlan jószág. Mivel előzőleg ott látott olyan valami fehér jószágot. De amint visszaérkezett a bodikhoz, nagy lelki nyugalommal jelentette a többieknek, hogy a kerítésen belől van két kaesa, tehát az mégse lehet malac, ami őket háborgatja. Erre a bodik haditanácsot tartottak, és elhatározták, hogy az ismeretlen jószágot ki fogják végezni. De mielőtt szándékukat végrehajtották volna, az ártatlan jószágnak több esze volt és egyszerűen odébb állt. A bodik pedig hogy nem találták a polic-nak vélt állatot, nagy meglepődéssel folytatták tovább a mulatságot. Csak másnap reggel sült ki, hogy mégis csak malac volt az, amit ők polic-nak néztek.

A dicséret

Kántor: Ugyan édes öreg néne, mi lehet az oka, hogy kelmed egy darab idő óta mindig legutólsónak marad a templomban s végig várja az éneklést, s aztán siránkozva távozik innen?

Öreg asszony: Jaj édes, kedves kántoruram, az onnan van, hogy a kigyelmed éneklése egészen a szívemig szolgál, s a hányszor csak hallom a hangját, egészen elérzékenyedem. Mert hát lássa, kérem, most a mult tavaszon megbetegedett egy másfél esztendő, szép üsző tinóm. Eleget kuráltuk, de biz az mégis csak szépen elpusztult. Hát mikor ez a szegény pára már utolsóban volt, s mikor már éppen meg akart döglenni, hát a szakasztott világra éppen olyanformálag, de olyan keservesen bögött, mint a hogy kántruram éneke. Hát azótól fogva valahányszor a kántruram éneklését hallom, mindig a szegény kárvalott tinónak keserves bögése jut eszembe, s nem tudom a nélkül hallgatni, hogy rivásra ne fakadjak.

Kántor (nagymérgesen): No hát csak fakadjon ki kend miattam mindig, a míg megüti a menydörgös mennykő!

THE PEOPLES STATE BANK

MEMBER FEDERAL RESERVE BANK

A FEDERAL RESERVE BANK TAGJA.

Alaptőke, fölösleg és elosztatlan haszon \$14,000,000.

PÉNZT ELFOGAD BETÉTRE ÉS CHECK-SZÁMLÁRA.

Pénzküldés idegen országokba.

Delray-i fiók:

7870 WEST JEFFERSON AVENUE, DETROIT, MICH.

Takarékoskodjon vagy szolgáljon. Melyiket teszi ön? Ha mostan nem takarékoskodik, mindig szolgálni fog, mert soha sem fogja tudni megragadni a kínálkozó alkalmakat.

Kezdje meg a takarékoskodást most. A PEOPLES STATE BANK 22 fiókot tart fenn üzletfeleinek kényelmére.

TALÁNY

MI EZ?

H^{it}_{vá}y^A_{Ho}tyátyátyá

A megfejtés díja: egy szép könyv.
A megfejtés beküldésének határideje: 1921 szeptember 18.

Az augusztus elseji számban közölt talány megfejtése:

DERÉK BÁNYÁSZOK.

Helyes megfejtést küldtek be a következők: Pozsik Ágoston, Kastura J., Nagy József, Veres Károly, Belenszky Jánosné, ifj. Chapó Károly, Vukán Józsefné, Kovács János, Futecs Józsefné, André György, Maty János, Polgár Lajos, Gyuró Ignác, Mrs. S. Bornyász, Hajdu József, ifj. Szuhay Dániel, Mrs. Martflerd.

A jutalmul kitűzött könyvet Vukán Józsefné (Cleveland) nyerte meg.

(Az előző számról megkésve érkeztek Hajdu József és Fuchs József megfejtései.)

KELLEMETLEN KÉRDÉS

A nagyvárad Stepper cukrászdában két ur beszélget, egyik magyar a másik oláh. Nagyrománia jövőjének kialakulásáról van szó, tehát inkább az oláh domnu beszél, a magyar ur hallgat. Egyszer csak ez a kifejezés üti meg a magyar ur fülét: anyaország. Erre már közbeszól.

— Mit ért ön ezalatt: anyaország?

— Regatul, vágja ki az oláh domnu.

— Mondja, kedves barátom, — kérdi most a magyar ur, — hallott-e már maga olyat, hogy egy hatvan éves anyának ezeréves gyereke van?

DR. FARKAS GÉZA

5000 DOLLAR BIZTOSÍTÉK
AZ ALLAMNÁL

és pontos elintézése. Pénzküldés, jogi Magyarországi és itteni peres ügyek gyors tanács és hűjójegy.

FORDULJON HOZZAM BIZALOMMAL.
1958 Genesee Street Toledo, Ohio

WEISS MÓR

HAZAI ÓRÁS és ÉKSZERÉSZ

THE JEWELER

2204 West Jefferson Avenue

Detroit, Mich.

ELAD NAGYBAN és KICSINYBEN

MAJNER HISTÓRIÁK

EGYIK bányaplézen olyan bodit kerestek, aki ért a fuvóhangszerhez és így betaníthatja az ottani rézbandát. Jelentkezett egy bodi, aki szörnyen mondogatta, hogy fuj ő kottából meg kotta nélkül. Kapott is munkát, ami jó nehéz volt, de már a karmesterség nem ment, mert a bodi nem értett a kottához, csak otthon fujt minden este kotta nélkül. Így azután elvesztette a jó nehéz munkát, de közben akadt más szerencséje és így a bodi örömeiben meg akarta tartani az utolsó vacsorát. Kiment tehát a farmra és vett egy jó öreg birkát, ami sovány volt, de nem olcsó. Elhatározta a bodi, hogy meghizlalják a birkát és úgy lesz belőle utolsó vacsora. De a sovány birka közben meggondolta a dolgott, egy őrizetlen pillanatban ellépett és elment betyár burdra az erdőbe. Így azután nem tarthatta meg az utolsó vacsorát a karmester.

Republicon járt egy ágens ur, akire azonban nagyon gyanakodva néztek az ottani bányászok, különösen is azért, mert gyanus volt kissé a külseje. Annyira mentek a majner bodik, hogy még a vallásában is kételkedtek, bár az ágens ur erősítette keresztény mivoltát. Végül is annyira ment a dolog, hogy az ágens kivágta a keresztlevelét s így azután elhallgatott a gyanustás.

ÉRTESETÉS

Detroit-ban, Toledo-ban és Flint-en Eger Sándor, az Amerikai Magyar Népszava detroit-i irodavezetője fel van hatalmazva a Dongó előfizetéseinek fölvételére és nyugtázására. Megbizottja: Mándly István.

DR. L. H. HERBERT

volt ezredorvos

2225 W. JEFFERSON AVENUE
Detroit, Mich.

A DONGÓ POSTÁJA

T. J. A Dongó köszönettel vette a három, Samu pedig az egy beteget. Hát bizony nem döfködik itt egymást a betegek.

Oakwoodi. Eltörne a keze, ha tintával írta?!

Majner. A "tippi" düljön magára, hát miért írta úgy tele a papirost?!

B. A. Majd lesz rá gondunk.

T. J. Kidöngjük; nem kerithetne ott egypár beteget?!

D. B. Lesz belőle valami. Várjuk az ígért beváltását.

Yonkersi. Korcsma miszter szépen elkorcsmázta a betegeket. Tanult mestersege ez ökelmenek.

T. J. Ugy kicifrázta azt az irást, hogy Pilátus se tudná elolvasni.

T. L. Köszönet a betegekért és a jóindulatért, bárcsak sok ilyen magyar lenne Amerikában.

T. A. Muffol gondjaira bízunk.

H. V. Hiszen elvárnánk mi akár itéletnapig, csak a nyomdász ne kérné a fizetést.

V. M. Akinek nincs, attól nem kérünk, de vannak sokan, akik fizethetnének és úgy ülnek a pénzen, akár csak a kotló a tojáson.

Több dologról máskor szólunk.

CLEVELANDBAN

a Dongó teljhatalmu képviselője
Bazsó András ur, kinek címe: 2770
East 79 Street.

MAGYAR

TEMETKEZÉSI

VÁLLALAT

ÉS KOPORSÓ RAKTÁR

Temetéseket elvállal a legfényesebbtől a legegyszerűbbig, a legjutányosabban

BICZÓ ÉS TÁRSA

2243 WEST JEFFERSON AVE

DETROIT, MICH.

Telefon: Cedar 175

Piros az orcája

ANNAK, AKI A HIRNEVES

Stoyka-féle gulyással

táplálkozik és nem jár a doktorhoz meg a patikába.

Aki nem evett még belőle, nem is tudja, hogy mit mulasztott.

A STOYKA-féle konzervgyár részvénytársasággá alakult és a részvények tiz dolláronkint kaphatók. Minden magyar jól teszi, ha vesz egypár részvényt.

KÉRJEN STOYKA-FÉLE MAGYAR GULYÁST
o-o A KERESKEDŐJÉTŐL. o-o

Ha nincs neki, akkor szerezzen belőle minél előbb.

ÜGYNÖKÖKET ÉS ELADÓKAT KERESÜNK
o-o MINDENFELÉ. o-o

Érdeklődjék az alább nevezett címen:

Goulash Distributing Co.

1060 — 25th STREET,

DETROIT, MICH.